Cedric, Tierp

ID: 6803 · Bekræftet position
www.vragguiden.dk/vrag/6803

Position & Dybde

Kort ikke tilgængeligt

WGS84	
60:37,723N 18:20,826E	
ED50	
60:37,744N 18:20,898E	

Dybde (top)	Dybde (bund)
Ukendt	**Ukendt**
Stævnretning	Afstand til kyst
Ukendt	**10,8 km**

Beskrivelse

Svenske kildeoplysninger fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1940:2557 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 13-09-2026 **Kildens position (WGS84):** 60:37,723N 18:20,826E **Område:** Tierp, Uppsala [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/66f6e28f-65d8-4746-a324-e350356edd7d) ### Dansk sammendrag Dampskibet Cedric, bygget af jern eller stål, hed oprindelig Ravensdale og var 1881-1900 ejet af Steel, Young & Co. i London. Det blev i 1899 solgt til Rusland og fik navnet Johanna med hjemsted i Windau, Letland. Efter igen at have heddet Ravensdale blev det i marts 1906 overført til det svenske Red. AB Cedric i Landskrona og straks omdøbt til Cedric. Den 15.-16. december var skibet på vej mod Gävle med en last stenkul. Efter passagen af Grundkallens fyrskib kl. 02.10 blev kursen lagt nordover for at holde afstand til Argosgrundet og dets lysbøje. Vinden drejede langsomt fra sydøst mod nord og tiltog, mens søen pressede mod styrbord og gjorde skibet vanskeligt at styre. Kort før kl. 04 overtog andenstyrmand Axel Nilsson vagten, og den danske letmatros Martin Nielsen roret på en vestnordvestlig kurs. Et svagt lys blev set om bagbord og antaget for lysbøjen, muligvis højst én sømil borte. Kl. 04.10 beordrede Nilsson en styrborddrejning mod nordvest til vest. Kl. 04.30 rystede hele skibet pludseligt. Maskinen blev standset, men vand fossede ind i maskinrummet, og Cedric begyndte straks at synke. Besætningen fik med en økse frigjort redningsbåden, netop som skibet forsvandt i dybet. Kun ni af de 15 ombordværende kom tilbage til overfladen og fik vendt den kæntrede båd. Nødudstyret var skyllet bort, og de fleste var utilstrækkeligt klædt mod kulden. Kokken frøs ihjel inden for en time, og en yngre fyrbøder kastede sig fortvivlet i vandet. Efter syv timer var kun kaptajn P. Edvard Paulsson, Martin Nielsen og førstemaskinist K. Bertzholtz i live. De roede yderligere ti timer og måtte sætte deres døde kammerater over bord, før de nåede land. Nielsen var så udmattet, at han blev efterladt på stranden, mens de to andre søgte hjælp. Næste morgen fandt de en beboet fiskerhytte på Ängskär, og om eftermiddagen blev alle tre overlevende taget hånd om og senere indlagt på hospital. Efter arkivundersøgelser blev vraget lokaliseret med sidescan-sonar i 1993. Det blev da beskrevet som meget velbevaret og næsten helt intakt, bortset fra at den forreste lastemast var væltet. Blandt de bjærgede genstande er kronometer, pejleskive, petroleumslanterne, service, skibsklokke, hovedanker og en Ice Water-tønde. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartygslämning: Ångfartyg Historik: Fartyget såldes 1899 till Ryssland och gavs namnet Johanna. I mars 1906 fördes hon över till det svenska rederiet Red. AB Cedric. Hon hade då fortfarande namnet Ravensdale, vilket dock omgående ändrades till Cedric 1881-1900 RAVENSDALE ägd av Steel, Young Co, London 1900-1905 JOHANNA med hemort Windau, Lettland 1905-1906 RAVENSDALE ägd av James Bell, Hull 1906-1910 CEDRIC Red AB Cedric (A Cronberg), Landskrona Status: Vraket är mycket välbevarat. Förutom att den förliga lastmasten har fallit omkull så är vraket helt intakt (status1993). Besättningslista: Kapten P Edvard Paulsson, Helsingborg Förste styrman Charlie Lund, Helsingborg Andre styrman Axel Nilsson, Figeholm Förste maskinist K Bertzholtz, Landskrona Andre maskinist Karl Paulsson-Törngren, Helsingborg Stewart Ludvig Andersson, Lerberget Kock F Frennesson, Hässleholm Matros Carl V Carlsson Lättmatros Henrik Pedersen, Thisted, Danmark Lättmatros Martin Nielsen, Bogense, Danmark Jungman

Ernst Karlsson, Karlskrona Jungman Erik Lundberg, Vesslanda Eldare Olof F Olsson, Karlskrona Eldare Helge Lundin, Uppsala Eldare Otto Lundkvist, Stockholm Händelseförlopp: Cedric var på väg till Gävle med last av stenkol. Den 15-16:e dec stävade man norrut upp i Ålands hav och passerar tio över 2 på natten Grundkallens fyrskepp. Enligt anvisningar från skepparn skall förste styrman Lundh, efter att ha passerat fyrskeppet, sätta kurs norrut så att man kan hålla ordentligt avstånd från Argosgrundet med dess lysboj. Vinden vrider sakta nordvart från SO och tilltar. Sidsjön kommer att ligga kvar även efter kursändringen upp mot Argosgrundet. Lund ger rorgängaren order att gira babord mot NV. Sjön som nu rullar in på styrbords låring får fartyget att rulla och slingra sig än besvärligare och rorgängaren får kämpa hårt för att hålla kursen. Klockan är strax fyra. Andre styrman Nilsson och hans vaktmanskap kommer upp för vaktskifte. Den danske lättmatrosen Martin Nielsen tar över rodret på VNV:lig kurs. Inga ljus har rapporterats eller synts. Vind och sjö pressar på om styrbord. Plötsligt syns svaga blänk strax för om tvärs babord. Nilsson kontrollerar kompassen, pejlar det svaga ljusblänket helt tvärs babord och tar kronometertiden. I den besvärliga sjögången försöker han åter pejla det suddiga skenet när han passerar 45 grader akter om tvärs. Han befarar att det är inte är mer än högst en distansminut till det han antar är lysbojen. Klockan 04:10 beordrar han rorgängaren att gira styrbord till nordväst till väst. Klockan 04:30, utan förvarning, skakar hela fartyget till. Förste maskinisten rusar ner i maskinrummet och stoppar maskinen, Lundh kastar sig upp på däck. Maskinvakten kommer hysteriskt skrikande upp ur maskinrummet. Vattnet rusar med våldsam fart in i maskinrummet och fartyget börjar sjunka. Kapten Paulsson kämpar förtvivlat med livbåten, som måste klargöras och svängas ut. Alla är utpurrade. Flera börjar ta sig upp i riggen för att undslippa den iskalla sjön. Med hjälp av en yxa får man slutligen loss livbåten samtidigt som "Cedric" försvinner i djupet. Männen dras ner under vattenytan och endast nio av de ursprungliga femton besättningsmännen klarar att ta sig upp till ytan igen. Kämpande för sina liv klamrar de sig fast i livbåten som flutit upp med kölen i vädret. Man lyckades få båten på rätt köl, varpå flera åter hamnar i vattnet. Slutligen finns alla nio åter ombord. All nödutrustning är bortspolad och de flesta av männen är dåligt klädda. Inom en timme har kocken frusit ihjäl. En yngre eldare kastar sig i vanmakt i vattnet och försvinner. Efter sju timmar i livbåten är endast kapten Paulsson, lättmatros Martin Nielsen och förstemaskinist Bertzholtz vid liv. Efter ytterligare tio timmars envis rodd och efter att ha lämpat sina döda kamrater överbord, lyckas man ta sig iland. Den danske lättmatrosen är så utmattad att han måste lämnas på stranden när Paulsson och Bertzholtz beger sig iväg för att söka hjälp. Under morgonen hittar de en bebodd fiskarstuga på Ängskär. Under eftermiddagen blir de tre överlevande omhändertagna av folk i byn. Sedermera kommer de under sjukhusvård. Fyndlista: Bärgat 1993 av sportdykare med bärgningsrätt: Kronometer med låda Pejllinjal till pejlskiva, samt skadad kökskniv Pejlskiva Fotogenlykta till ankterhus 4 st tallrikar, vita med blå dekor 1 st tallrik med ljusblå dekor 1 st vit tallrik med blå rand 2 st tekoppar, utan fat, vit botten blå dekor Mugg, vit med blå rand Såskopp, vit med blå rand Lock till kärl, ev sås eller matkärl, vit med blå dekor 4 st tallrikar, vita med blå dekor Fynden förvaras i privat ägo. Dessutom bärgades: Skeppsklocka med kläpp, förvarad på Sjöfartsverket, Norrköping Ett huvudankare, utställd i minneslund, kyrkogården Öregrund Ice Watertunna, förvarad på Museet Roslagens Sjöfartminnesförening, Älmsta Bärgning: Efter grundlig arkivforskning utförd an Håkan Thorén kunde "Cedrics" förlisningsplats ringas in. Fartyget lokaliserades 1993 med side scan sonar. Projekt Cedric har drivits inom stiftelsen Marinhistorik. Alternativ position: 6726170/683141 99 TM Övrigt: Sjöfartsverket sjömätte på platsen 2011-05-27. **Alternative navne:** - CEDRIC - JOHANNA - RAVENSDALE **Orientering:** Argos grund, Ålands hav **Placering:** Synlig over havbunden **Antikvarisk vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Maskin - Material: Järn/stål **Skriftlige kilder:** - Litteraturhänvisning: Arbetarbladet 1993 06 04 - Arbetet 1993 08 11 - Gefle Dagblad 1993 06 22 - Larsson B-Å/Nicklasson A 1993 S/S Cedric - ett ångfartygs öde, Dyk, nr 6 - Stockholmstidningen 1910.12.16 - Skeppslista: Sveriges skeppslista - Lloyds register of shipping - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - U Bok M, Sjöfartsverket - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 535:008 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 535:55 **Registreringsaktivitet:** Migrering 2018-11-20 **Publiceret:** 20-11-2018 **Senest ændret:** 20-11-2018 **Registreringsgrundlag:** Sjökort **Målemetode:** DGPS **Positionsfejlmargin:** 2 m **Indlæsningsusikkerhed:** 5 m

Sidst rettet af: twm

Dato: 13-09-2026